

Det kongelige Finansdepartement
Statssekretæren
Postboks 8008 Dep,
0030 OSLO

Deres ref.
07/4072 SØ ARO

Vår ref.
07/00927-/23 P11 /ADM-AD-THA

Sted/Dato.
Øksfjord 19.12.2007

Utredning om betaling for bruk av areal i kystsonen - innspill fra Loppa kommune.

Vi viser til brev av 15.11. 07 om innspill om betaling for bruk av arealer i kystsonen.

Loppa kommune støtter regjeringens syn om at kommunene bør få adgang til å innkreve betaling for bruk av arealer i kystsonen. Sjøarealene bør ikke privatiseres. Brukerne av areal i kystsonen bør sikres forutsigbare rammebetingelser gjennom langsiktige leieavtaler.

Loppa kommune er opptatt av at så mye som mulig av verdiskapinga som skjer i kystsonen blir igjen i kommunen. Tida hvor sjøarealer ble stilt gratis til disposisjon for ulik næringsvirksomhet i kystsonen må nå være over. Utviklinga i oppdrettsnæringa har gått fra lokalt /regionalt eierskap i næringa til et regionalt/nasjonalt eierskap. Dette har medført at den lokale /regionale tilknytninga og dermed også den lokale forankringa har blitt borte. Administrasjoner blir bygd opp på sentrale steder, oppdrettsslakteriene sentraliseres. Lokalt blir det lite igjen, også skattemessig (inntektsskatt).

For kommunen(e) må det derfor være viktig å få noe mer igjen for tilrettelegging for næringsvirksomhet i kystsonen. En eller annen form for betaling av bruk av kystsonen må derfor innføres.

Loppa kommune har vært en kommune som har lagt til rette for næringsutvikling i kystsonen fra tidlig i 1980 da kommunen fikk gjennomført de første undersøkelsene for egnethet for oppdrett i kommunen.

Kommunen fikk utarbeidet sin første kystsoneplan i 1988. Dette var en næringsretta kystsoneplan. Siden har kommunen oppdatert kystsoneplanen i flere runder og senest areal- og kystsoneplan for 2002- 2005 som fortsatt er gjeldende.

I forbindelse med omstillingsarbeidet til kommunen, kan det bli aktuelt å oppdatere gjeldende areal- og kystsoneplan.

I tillegg til arbeidet med kartverket har det blitt gjort vurderinger av egnethet av oppdrettslokalitetene i hele kommunen i flere omganger. De siste vurderingene er fra 2006. Her har det blitt kjøpt inn tjenester fra bedrifter som har kompetanse på området. En del av vurderingene er kjøpt inn av kommunen, sammen med oppdrettsbedriften eller av oppdrettsbedriftene selv.

Kommunens engasjement i kartlegging og vurdering av egnethet av oppdrettslokaliteter ligger i muligheter for nye arbeidsplasser i kystsonen og dels i det at det er relativt få lokaliteter, men de lokalitetene som er, kan være gode. Kartlegginga har dels også blitt gjort på bakgrunn av spørsmål og kritikk fra interessenter som har stilt spørsmål om fjordene og oppdrettslokalitetene tåler belastningen de utsettes for.

Viktigst for kommunens engasjement i kystsoneplanlegging og tilrettelegging for ny næringsaktivitet i kystsonen har vært og er fortsatt å legge til rette for ny næringsvirksomhet i kommunen.

Til spørsmålene i Finansdepartementets brev:

1. I Loppa ønsker oppdrettsnæringa å ta i bruk mer areal til oppdrettsvirksomhet. Samtidig ser vi at det også er økende interesse i å bruke kystsonen av andre interessentgrupper som reiseleiv, friluftsliv, private og andre.
2. Oppdrettnæringas behov er basert på konsesjon/tillatelse.
3. I Loppa er det knapphet på arealer. Med økende bruk av kystsonen til f. eks oppdrettsvirksomhet, vil det bli begrensninger på andres bruk av arealene i kystsonen.
4. Det er registrert støy fra foringsautomatene til oppdrettsanleggene. Videre er det slik at anleggene kan virke skjemmende i fjordområdene. Etterlatenskaper etter oppdrettsvirksomheter som har gått konkurs er skjemmende. Anleggene som etableres vil være med på å endre kvaliteten i kystsonen. For fritidsbrukere og reiselivsvirksomheter kan dette være negativt.
5. Ingen kommentar.
6. I Loppa merkes det en økende konflikt om bruken av kystsonen. Knapphet på kystareal gjør at det ikke vil være mulig å videreutvikle oppdrettsnæringa. Samtidig er det slik at de lokale fiskerne føler seg presset til å gi fra seg sine områder.
7. Loppa kommune har en kystsoneplan laget for perioden 2002 – 2005. Denne er fortsatt gjeldende.
8. Loppa kommune har ikke tilstrekkelig med kunnskap og kompetanse til planlegging i kystsonen. Kommunen må derfor kjøpe inn slik kompetanse eller få tilgang til slik kompetanse i samarbeid med andre kommuner i vest-Finnmark regionen.
9. Det har hele tiden vært og er interessekonflikter for bruken av areal i kystsonen. Hovedårsaken er mangel på areal. Det er også slik at fiskerne sier at oppdrett fortrenger kystorsken, villfisker blir borte fra fjordene. Fiskeriforskning i Tromsø har foretatt forskning på Øksfjorden for å finne ut

om dette er tilfelle. I forbindelse med omgjøring av oppdrettslokalitet fra oppdrett av torsk til oppdrett av laks relativt nylig, ble det besluttet å ikke tillate denne omgjøringa. Bakgrunnen var protester fra interessentgrupper. Knapphet på areal vil være et problem for utvikling av oppdrettsnæringa i kommunen, men også for andre næringer som bruker eller vil bruke kystsonen i sin næringsvirksomhet.

10. Når kommunene legger til rette for næringsvirksomhet på et areal på land kan kommunen ta seg betalt for dette arealet gjennom f. eks årlig leie. Tilsvarende bør være mulig å gjøre når en legger til rette for næringsarealer på sjø. Det koster å gjøre undersøkelser, det koster å holde vedlike lokalitetene og det koster å rydde opp etter eventuelle konkurser. Det koster også å velge bort annen næringsvirksomhet som tradisjonelt fiskeri og reiseliv som også kunne ha benyttet de samme arealene til næringsvirksomhet. Det er også et spørsmål om anlegg som forurensrer også bør betale en avgift til kommunen. Det må være slik at når kommunen(e) stiller arealer til disposisjon, må kommunen(e) har noe tilbake.
11. Deler av statens gebyrer/avgifter bør tilbakeføres kommunen(e) der lokalitetene ligger.

Hvordan kystsonen bør defineres?

Alt areal innafor grunnlinjen bør defineres som kystsonen.

Hvilken virksomhet som bør anses som bruk av kystsonen?

Næringsaktiviteter som tradisjonelt fiske, oppdrett, reiseliv, fangstbasert havbruk.

Oppdrettsnæringa i Loppa i dag.

Oppdrettsnæringa er blitt ei svært viktig næring for kommunen. Nye og store regionale/ nasjonale eiere av oppdrettsanleggene i kommunen, viser at kommunen er en viktig oppdrettskommune i regionen.

Historien til oppdrettsnæringa i Loppa viser mange opp og nedturer.

Oppdrettsnæringa i Loppa ble startet av lokale grundere og var lokalt eid. De første pionerene fikk sykdom i anleggene og måtte avvikle. Etter hvert kom det inn nye eiere. En av de store eierne var Dåfjordgruppen. De drev oppdrettsvirksomhet i hele kommunen. De etablerte også slakteri, kassefabrikk og forfabrikk i kommunen. I juni år 2002 presenterte Dåfjordgruppen seg for kommunestyret, og viste bl. a til at de hadde etablert 53 årsverk i kommunen. I juni året etter var Dåfjordgruppen konkurs.

Dåfjordgruppens etablering i Loppa medførte at mange loppaværingar flyttet hjem og noen bygde seg også hus.

Konkursen i Dåfjordgruppen medførte at flere flyttet fra kommunen. Dette har også medført at det har bredt seg en usikkerhet om å flytte til kommunen for å satse framtida her har forsterket seg. Det at det fins gode jobbmuligheter i hele landet medfører også at de som ønsker jobb og å bosette seg et sted søker sikkerhet framfor usikkerhet.

Etter Dåfjordkonkursen har Loppa kommune jobbet med å få inn nye aktører i næringa. Det første firmaet som kom inn var Volden Group fra Alta , nå Grieg Seafood Finnmark AS etter fusjon med Grieg gruppen fra Bergen. De overtok ett av oppdrettsanleggene . Fiskeforfabrikken Polarfeed har også fått nye eiere , og har drevet i knappe to år. Forfabrikken eies av et firma hjemmehørende i Nordland. Oppdrettsanleggene i vestre-Loppa har ikke kommet i gang enda. Mainstream AS har overtatt konsesjonene der , og har sagt at de vil sette ut smolt våren 2008.

Summerer en opp arbeidsmulighetene som er eller kommer etter Dåfjordkonkursen vil en ha ca 48 årsverk i oppdrettsnæringa når forfabrikken og oppdrettsvirksomheten i vestre-Loppa er i normal virksomhet, dvs om ca 2 år. I dag er det slik at mange av disse årsverkene ikke innehavs av Loppaværingar, men av andre som pendler til/fra kommunen.

Ringvirkninger.

Oppdrettsnæringa etterspør ulike tjenester lokalt, både innafor mekanisk/vedlikeholdstjenester annen handel og service. Lokalt er det i dag tre bedrifter med ca 20 ansatte , som leverer tjenester til oppdrettsnæringa i og utafor kommunen. Alle disse ønsker å utvide virksomheten. Her ligger en del nye muligheter for bedrifter som ønsker å tilby tjenester til oppdrettsnæringa. Her jobbes det videre med å utnytte disse mulighetene.

Arbeidskraft.

Slik situasjonen er i dag er det arbeidskrafttilgangen som vil være problemområde nr 1. Oppgaven blir å få tilgang til kvalifisert arbeidskraft i tilstrekkelig antall.

Omstilling i Loppa.

Loppa er en omstillingskommune . Oppdrettsnæringa og de ringvirkninger den gir vil være viktig å gjøre bruk av i dette arbeidet.

Oppdrettsnæringa er ei svært viktig næring i kommunen.

Oppsummert er det slik at Loppa kommune gjerne ønsker at det blir mer igjen av verdiskapinga fra næringsaktivitet i kommunen inklusive oppdrettsnæringa. En betaling for bruk av arealene i kystsonen vil være svært viktig for Loppa kommune. En del av denne inntekta kunne en tenke seg brukt til å legge til rette for at flere Loppaværingar kvalifiserer seg til å arbeide innafor næringer i kystsonen.

Vi håper at våre innspill vil være til nytte i den videre prosessen. Vi bidrar gjerne med ytterligere informasjon dersom dette skulle være ønskelig.

Med hilsen

Terje Haugen
Næringskonsulent

Kopi: Ordfører,
Rådmann.

